

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Félévre 7 „ | Egy hónap 1 „ 20

Európai háboru előtt állunk.

Ujabb szövetség mellettünk.

Bulgária és Törökország nem fogja ölbe tett kezekkel nézni az eseményeket.

Óriási pánik Belgrádban. — Szerbia meghátrál.

Nisben kevés az élelmiszer.

Az európai diplomácia akciója csupán a háboru lokalizálására szorítkozhat máától kezdve. Szó sem lehet már többé arról, hogy Szerbiát meg ne támadjuk. A kocka el van veve. A háboru Szerbiával kikerülhetetlen és elhatározott dolog. Szerbiával Ausztria-Magyarország csak az ágyuk nyelvén beszél — egész a végéig. Magyarország részéről ezennel csak katonai akciónak van helye.

Arról értesültünk egyébként, hogy ma este a külföldi lapok levelezői külügyi hivatalunkban hasonló és épp ily elhatározott hangú információkat kaptak.

Ezt a nagyjelentőségű elhatározást a mértékadó helyeken a szerb válaszigjegyék idézte elő. El voltunk készülve rá, hogy a szerb kormány ki nem elégtű válaszában sok kifogásolni való lesz. De a kétszínűségnek és ellenséges indulatnak az a mértéke, ami ebben a jegyzékben megnyilatkozik, felülmúlta a legpesszimistikusabb várakozást.

Ha volt még talán valakinek kétsége a felől, vajjon okvetlen szükséges-e a háboru megindítása Szerbia ellen, a jegyzék elolvasása ezt az utolsó kétséget is el kellett hogy oszlassa.

Bizonyossá vált, hogy azzal a Szerbiával, mely így beszél, nem lehet többé békében élni. Most már az ágyuké a szó.

Ha Szerbia kormánya most az utolsó pillanatban talán mégis engedékenységre határozna el magát, — ez már nem változtatható a helyzeten. Szerbia elszalasztotta az alkalmat. Most már késő. Szerbiával többé diplomáciai uton nem tárgyal a monarchia. Sőt: a monarchia és Szerbia között fentforgó ügyben többé közvetítés sem lehetséges.

Ez így fegyveres elintézés előtt minden idegen oldalról jövő be-

avatkozást a monarchia vissza fog utasítani. A monarchiának erről az elhatározásáról ma este óta minden nagyhatalomnak tudomása van.

A mai eseményekről szóló tudósításnak a következő:

Ujabb szövetség mellettünk.

Világraszóló fontosságú külpolitikai eseményről értesítenek bennünket. A legközelebbi napokban, de talán már néhány órában belüli publikálni fogják, hogy Németország szövetséget kötött Svédországgal.

Ennek a szövetségbeállításnak egyelőre még beláthatatlanok a következtetései. De néhány szóval máris megvilágítja a helyzetet. Oroszország löszomszédságában, az északon kapott veszedelmes ellenséget. Természetes, hogy ezt a kedvező szituációt a finnek sem fogják kihasználatlanul hagyni.

Ilyen körülmények között egyszerre, igen valószínűvé válik a verzió, hogy a cár békét akar. Minden oka meg van arra, hogy józan szemmel mérlegelje a súlyos kockázatot, mellyel a legkisebb elhamarkodott mozdulat is jár.

Ennek dacára legilletékesebb helyen hire jár, hogy a béke reménye egyelőre megokolatlan, mert Oroszország a szláv hangulat nyomása alól, csak nehezen bírja emancipálni magát, de ha a konfliktusnak Ausztria-Magyarországra és Szerbiára való lokalizálása nem sikerülne — ami viszont nincs kizárva, — akkor is a helyzet a fentiek alapján a megváltozott körülmények között az, hogy

az osztrák-magyar monarchia, Németország, Olaszország és most már Svédország

véd- és dacsövetsége bátran felveheti a küzdelmet az entente-hatalmakkal szemben még akkor

is, ha a Balkán-szövetség Szerbia mellé áll, mert:

Bulgária és Törökország nem fogja ölbe tett kezekkel nézni az eseményeket.

Egyszerű matematikai összehasonlítás is diadalmasan fölényeznek mulsija a mi helyzetünket. És a mérlegnek ilyenén állása teszi valószínűvé, hogy Oroszország erősen meg fogja gondolni, hogy a királyok és királyiak véretil átkos szerb ügyet közösséget vállaljon.

A Svédországgal való szövetséget Vilmos császárnak a múlt hónapban történt konopistai látogatása alkalmával perferkuálták.

Óriási pánik Belgrádban.

A szerb udvar és a kormány elhagyta Belgrádot. A konakban és Pál herceg palotájában már szombaton megkezdtek a hurcolkodást és a két palota kapujából egyre haladtak kifelé a csomagokkal megrakott kocsi. A kormány irattárat katonai fedezet alatt a pályaudvarra szállították. A bankházak elhatározták, hogy letéti pénztársaikat elszállítják Belgrádból. Az üzletek nagy része zárva van.

Az általános rémületet még növelte az a híresztelés, hogy a monarchia csapatai bombáznai fogják Belgrádot.

Szerbia meghátrál.

Lehető legmegbízhatóbb forrásból nyert értesülés szerint Ausztria-Magyarország óriási katonai előkészületei megtették hatásukat. A hármas szövetség teljes egyöntetű eljárás, a szövetségi viszonyoknak minden körülmények között való biztosítása a béke kilátásai felé mutatnak. A legmegbízhatóbb körökből veit értesítés szerint erősen tartja magát az a hír, hogy Szerbia enged, teljesíti az összes követeléseket és megtéríti a mozgósítás költségeit.

Nisben kevés az élelmiszer.

Nisből rendkívül fontos értesítés érkezett Szófiába, amelyből kiderült, hogy a szerb hadsereg rengeteg nehézséggel fog járni. A belgrádi bolgárkővet követte a szerb kormányt Nisbe, ahonnan azt jelentette, hogy Nisben nagy a hiány élelmiszerben és szállást is nehezen lehet találni. A bolgár követ a pályaudvaron maradt, a honnan élelmiszert kér, különben éhen kell halnia.

— A behívottak figyelmébe. A mozgósítás következtében behívott, de még be nem vonult tartalékosok, póttartalékosok és néplőkezők figyelmeztetnek, hogy a folyó hó 29 én, szerdán reggel a szállításokra kirendelt vonat reggel fél kilenc órakor indul az arad-csanádi vasut állomásáról, tehát már nyolc óra előtt pontosan ott tartózkodjanak.

A város és a mozgósítás.

A polgármester tevékenysége.

A beüött háborus bonyodalom óriási munkát és felelősséget rótt Makó város előljáróságára is. Vasárnap óta folyton telve voltak egész ma reggelig a városháza folyosói s a polgármesteri és a katonai nyilvántartói helyiségek katonai jelenkezőkkel. Valamennyinek volt valami kérdésni s tudnivalója s valamennyit fel kellett világosítani és ki kellett oktatni tennivalóiról.

Ezeket kívül különösen a katonai hatóságoktól is léptenyomon jöttek a megkeresések, a miket a leggyorsabban el kellett intézni. Dicséretül legyen mondva hatóságunk e nehéz feladatnak a legutolsó részleig pontosan megfelelt. Semmi fennakadás és semmi zavar nem volt. Mindezt Galambos Ignác dr. polgármestert és Gera Sámuel főjegyzőt illeti első sorban az érdem, akik a szó teljes értelmében éjjel-nappal igazán páratlan buzgalommal, de emellett teljes hozzáérzéssel és emberséges módon járultak el mindenkinek az ügyét.

Természetesen hozzájárult ez ügyek ily sima elintézéséhez a mi közönségünk mindenkori s most is tanúsított józansága és értelmes volta is.

A bevonultak ügyes bajos dolgai mellett nem kis gondot okoz most hatóságunknak, az itthon maradókat nagy tömegének a nyomora.

Rengetegen lettek — a család-fenntartók berukkolása folytán — közsegélyre szoruló s a kik e közsegély nélkül — mondhatni — éhen vesznek.

Galambos Ignác dr. polgármester e részben is feladata magaslatán áll. A legnagyobb emberies érzéssel és elbánással intézi el e szerencsétleneknek is a dolgát. Ugy, hogy valamennyi ilyen közsegélyre szoruló megnyugvással távozik e polgármesteri hivatalból.

A polgármester — mint értesültünk — e közsegélyre szorulók érdekében már is sürgős felterjesztést intézett a kormányhoz s addig is, míg a kormány segítségével megérkezik, humanusan gondoskodik arról, hogy Makó városában senkise nélkülözze a mindennapi kenyeret ezekben s szomorú napokban se.

Kérelem

A nemesszívü emberbarátokhoz.

Egyszerre, hirtelenül szakadt ránk a háború minden borzalma. A megpróbáltatások legkeservesebb napjai köszöntenek reánk. Nincs aki ne vessen, nincs aki ne szenvedne. Ezek és ezek sirnak, zakognak most napról napra, senki se tudja, mit hoz a jövő. Örissi bizonytalanság előtt tétovázva állunk s lelkünk állandóan megremeg annak a gondolatára, hogy milyen mérhetetlen nyomor és szenvedés szakadhat erre az egész nemzetre, hogy ha a végzet utja hosszú hetek avagy még hónapok után is háborús izgalmak s háborús pusztítások között vezet benünket keresztül.

De sokszorosan borzalmas azoknak a sorsa, akikhez mindjárt a háború kezdetén a nyomor állított be. Pedig ilyenek is nagyon sokan vannak. Hiszen ezek meg ezek veszítették egyetlen nap alatt kenyérkereső fenntartójukat. Akik még most voltak ott, hogy családjaiknak megszerezzék előre való időre is a mindennapi. Most a háború kitörése egyszerre megfosztotta őket ennek a lehetőségétől s száz meg ezer család maradt itthon egyszerre kenyértelenül, fájdalmas inségben.

Szívet facsaró jeleneteknek voltunk tanúi ma is Makó város polgármesteri hivatalban.

Földhöz ragadt szegény asszonyok karjaikon apró gyermekekkel keserves zokogással jelentek meg a polgármesternél. Elment a kenyérkeresőjük, mindennapi életfentartójuk s ők egyetlen fillér és egyetlen falat kenyér nélkül risszót ninostelenségben maradtak itthon.

Nincs mit enniük, mert nagyszámu anyagi gondozást igénylő kis gyermekeiktől — még ha kínálkoznék is munkaalalom — nem mehetnek munkára s nem kereshetik meg mindennapi eleségüket maguknak s gyermekeiknek a szegény asszonyok.

Kétségtelennek tartjuk, hogy a hatóság az elhagyott özvegyek és árva anyagi segélyezésére iránt való lépéseket mielőbb megteszi. Mégis arra való tekintettel, hogy a mostani veszély idején a hatósági segélyezés hamarosan meg nem történhetik, a rögtön segélyezés pedig elodázhatalanul szükséges, a nemesszívü emberbarátokhoz fordulunk azon kéréssel, hogy az elhagyottaknak felsegélyezéséhez, elhagyottaknak maradottaknak legalább a betevő falat biztosításuk, feleslegeikből készpénzbeli vagy élelmiszerekből álló adománnyal hozzájárulni sziveskedjenek.

A „Makói Független Ujság” ezenel gyűjtést kezd e célra. Minden adományt elfogad, akár készpénzbeli, akár élelmi szereket s mindezeket haladéktalanul a polgármesteri hivatal rendelkezésére bocsátja, hogy az adományok az igazán arra szorulóknál között szétosztassanak.

Minden adományt hírlapilag nyugtázzunk.

Adakozott eddig e célra:
Galambos Ignác dr. polgármester
50 koronát.

Eladó ház és föld.

Az Alma-utcában levő 1320. számú ujonnan **ház**, mely 10 évig adó: épült: **ház**, mentes, örökáron szabadkézből eladó, esetleg hasznosbörbe is kiadó. — A Hovód-széllel szemben Tokai Ferenc szomszédságában 1900 négyzetű területű föld, mely sörteshizálól telepre engedélyezve van, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Magori Mihállyal, az új állomással szemben, Járandó 123. sz. alatt. Ugyanott osslamádé is van eladó.

Szerbia bünei.

Az osztrák-magyar monarchia körlevele a hatalmakhoz, melyben bebizonyítja Szerbia aljas büneit ellenünk.

A hatalmakhoz intézett körjegyzékhez mellékelte memorandum utal arra, hogy az a Szerbiából kiindult mozgalom, amely azt tűzte ki céljául, hogy Ausztria-Magyarország délszlávok lakta részeit elszakítsa a monarchiától s e területeket Szerbiával egy állami egységben egyesítse, — messzire ayulik vissza. Ez a propaganda szerb területen az annexió válság idején érte el egyik csúcspontját, amikor is tendenciáinak nyílt bevallásával állított elő, amennyiben a szerb kormány védnöksége alatt minden rendelkezésére álló eszközzel szándékainak megvalósítására törekedett. Mielőtt az egész szerb sajtó a monarchia elleni harcra szólított fel mindezeket, szövetségek alakultak, amelyek e harcot előkészítették. E szövetségek legjelentősebbike a Narodna Odbrana, mely egy forradalmi bizottságból alakult és amelyet annak idején szerb katonai és polgári funkcionáriusok alakítottak. Ez az egyesület célul tűzte azt, hogy az osztrák-magyar monarchia elleni háborúra szabadcsapatokat alakítson és képezzen ki. A Narodna Odbrana központi bizottsága által kiadott egyesületi lap a többek között a következőkben jelöli meg az egyesületi céljait: Önkéntes csapatok alakítása és azoknak előkészítése, egy külön főlkölő csapatnak szervezése, felszerelése és begyakorlása, amely külön és önálló hadviselésre képes. A Narodna Odbrana egyik főadata annak az összeállításnak a fenntartása, amely bennünket a határon túl lakó közeli és távolabbi testvéreinkkel összefűz. Ausztriában lakó az első és legnagyobb elenséget, melynek eljárása szükségessé teszi az Ausztria elleni harcot, amelynek a teljes kiirtást kell eredményeznie.

Kristalovics Trifko boszniai állampolgár vallomása szerint őt további 140 más emberrel a Narodna Odbrana toborozta avégből, hogy bandákat alakítson velük. A Jagodina kerületben levő Cupria helységbe hozták őket és az ottani iskolában tanították őket lövésre, bombadobásra, aknák elhelyezésére, vasutak, alagutak és hidak felrobbantására, valamint a táviróvezetékek megromlására. Feladatuk volt, hogy parancsokraik példát köelve, ezen az iskolában szerzett ismereteket Boszniában és Hercegovinában tényleg gyakorolják. Az, hogy ez az iskola összeköttetésben állott a szerb kormánykörökkel, már abból is bebizonyított nyer, hogy a bandák iskolájában kizárólag szerb tiszték működtek mint tanítók. Jankovics Bozso tábornok és Pribicevics Milán százados rendszeres időközönben szemlét tartottak e három havi bandatanfolyamokban, a Narodna Odbrana nemcsak a szerbiai lakossághoz fordult, hanem a monarchiának délszlávnemzetiségű polgáraihoz is. A monarchia délszlávok lakta területeit szerb területnek tekintette. A Narodna Odbrana főfeladatát abban látta, hogy a „Szerbia területén kívül lakó testvéreket” a részvételre bírja. Körutakat tett a monarchia délszlávok lakta területein, hogy előadásokat

tartson, de a tulajdonképeni cél nem az előadás volt, hanem tekintettel a hatósági ellenőrzésre, csak az aránylag ártatlan alkalom arra, hogy a monarchia állampolgárai közül a Narodna Odbrana céljaira alkalmas segítőtársakat, az egyesületnek tagokat szerezzen. Ezen emisszáriusok közül, akik államterületeinken ily toborzó tevékenységet fejtenek ki, kiváltképpen Decics Zivojin, a szerb állampolgár, aki 1912. évben Karlovcán előadást tartott, mely alkalommal ellentétben a különben szem előtt tartott óvatossággal, nyíltan állást foglalt az összes szerbek egyesítése mellett a közös ellenség ellen és főiróhrhatetlen célzásokkal Ausztria-Magyarországot állította oda ezen ellenségnek. Jellemző, hogy a szerb testületek állandóan kihasználják a monarchiabeli szerb egyesületekkel közös kulturális és érdeklőrkvéseket, hogy állampolgárainkkal összeköttetést létesítsenek és monarchiaellenes üzeneteket tovább folytassák. Így a serajevói Proszvjata egyesületnek ünnepélyén, 1912. év szeptember havában a Narodna Odbrana delegátusa főhasználta az alkalmat, hogy titokban boszniai tagokat gyűjtse. A zágrábi diákoknak 1912. év áprilisi havában Szerbiában tett látogatását, amikor a diákokat hivatalos katonai fogadtatásban részesítették, nyilvánvalólag hasonló a monarchia ellen irányuló agitációs célra használták föl. Az egyesület tevékenységének külső ágát képezte az, hogy a monarchia hadseregében szolgálókat arra bírja, hogy a hadseregéből kilépve, Szerbiába jöjjenek. Ezen előadott egynék közül egyesek nagyra-öröremmel nyilatkoztak a monarchiaellenes tendenciákra az, hogy a horvátországi és boszniai iskolákból súlyos fegyelmi vétségek miatt kizárt diákokat Szerbiában lárt karokkal fogadták és gyakran állampénzükkel támogatják őket. A pakráci tanítóképző több kirekesztett diákját Szerbiában szonnal alkalmazták tanítóként. Ezeknek egyike nyíltan kijelentette, hogy ő és emberei a trónörökös főherceg boszniai időzésekor bizonyosságát fogják szolgáltatni annak, hogy Bosznia szerb terület. A krajai kerület prefektusa a trónörökös boszniai utazásának idején sietett e kirekesztett diákok közül háromnak szerb utleveleket kiállítani, amelyekben hamisan szerb állampolgároknak mondotta őket. A Narodna Odbrana egyik külön feladata az, hogy emisszáriusokat tartson a monarchiában, akik ellenségeskedések kitörése esetén bandák módjára megsemmisítik a szállítóeszközöket és lázadásokat, valamint pánikot idéznek elő. A Narodna Odbrana reorganizált programjában célul tűzi ki, hogy fanatikus és fardhatlan munkával az Ausztria-Magyarország elleni harcot, mint a legnagyobb és legfőbb eleni harcot prédikálja a szerb népnek azzal az ürügyvel, hogy a monarchia megrabolja a szerbeket szabadságuktól és nyelvtől és megakarja őket semmisíteni.

Uj vöröshagymás-zsák

jutányos áron kapható
Markovics Zoltánnál
Deák Ferenc-utca 31. ujszám alatt
(buzás Pulitzerral szemben.)

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 29. Szerda. Róm. kath. Márta sz. Protestáns Márta sz., Görög orosz július 16. Atenog. pk., Nap kel 4 óra 33 perokor, nyugszik 7 óra 38 perokor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognóza: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

— Jelentkezik a drágaság. Általános szokás, hogy háborús időben egyes cikkeknek, főképp pedig az élelmi cikkek ára felemelkedik. A háború ugyszóiván még kezdetét sem vette, Makón már is jelentkezik ugy a kenyérnek, mint a husnak drágasága. A kenyér ára eddig is minden ok nélkül túlmagas volt, a husé ugyszintén. Most arról értesültünk a mészárosoktól, hogy a tenyészítőktől vágómarhát vagy a sertéshizlaltól sertést az eddiginél lényegesen magasabb áron tudnak csak vásárolni, mert abban a hitban vannak, hogy később a hadsereg céljaira még magasabb árak mellett fogják tudni eladni jószágukat. Ez oknál fogva a mészárosok azzal lepletk meg a közönséget, hogy a mondott okoknál fogva a hus árát pár nap alatt kénytelennek lesznek felemelni. Ugyancsak ilyen hírekkel lépletk fel a kenyérsütők is. Az általános vélemény az, hogy e két fontos élelmiszer árának felemelésére nem forog fenn semmi ok, ezért a hatóságoknak ebben a válságos időben intézkednie kell, hogy se a kenyérnek, se a husnak ára ne emeltesse.

— Miel értesültünk, folyó hó 19 én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSÓ a városbizáival szemben (Török timár házában) dusan felszerelt nő-divatruházát. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerzett bő szakmiserével rakitárát ugy állította össze, hogy közönségünk minden rétegének szükségletét teljes mértékben kielégítse és alapos a feltevéstük, hogy cége izléses áru és olcsó szabott ára révén rövid időn belül hólgyeink kedvenc bevásárlási forrása lesz.

— Megtorlódtott a munka a postán. A háborús idő beálltával a postákön országazerte, így Makón is megtorlódtott a munka. — Ennek oka részben abban keresendő, hogy a postáról is igen sok embert hívtak be katonának. Makón csak a levélhordók közül ötven vonultak be, így a levélkésbesítés a szokottnál lassabban történik. Lassabb lett azonban a már említett oknál fogva a posta belső kezelése is, mi részben ugyanannak is tulajdonítható, hogy most különösen sok sürgöny érkezik és sok sürgönyt küldenek el. Ezen kívül naponként igen sok pénzes utalvány kerül kezelés alá, melyeket a posta jelenlegi kisebb személyzete a kellő gyorsasággal elintéznai nem tud.

— Az utasok igazolása. A rendőrség már évek óta, tehát a hadiállapotot megelőzőleg, kötelezte a szállodák tulajdonosait, hogy megszálló vendégeikről könyvet vezessenek és azt naponként a rendőrhatalóság által láttaoztassák. Most a rendőrhatalóság keltőzött éberséggel örkődik a Makóra jövö idegenek fölött, mert ilyen háborús időben gyakran veidőnek

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam zománéból, majolikából és porcellánból készült

takaréktűzhelyekre,

melyek különböző kivitelben nálam mindenkor készen kaphatók és műhelyemben bármikor megtekinthetők.



Rajzintával és költségvetéssel díjtalanul szolgálók vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Szerkesztéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű lakatosmunkát vállalok.

GUDLIN MÁTYÁS
Épület- és műlakatos
Makó, Megyeház-u. 34.




Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

::: granit sirkövek :::

25 %-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalok 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.



Munkaidő beálltával a legjobb

munkáspálinkák a „KORONA“

depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona“-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű,

::: tiszta törköly, szilva- és seprő pálinkáját :::

Eredeti gyári fejtésű kitűnő sörök jutányos árban kaphatók.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbizottjával a helyszínen.

Eladó földek.

Borka István örökösei tudatják, hogy az igási osárda mellett, Börösök János szomszédságában levő

4 köblös tanyaföld

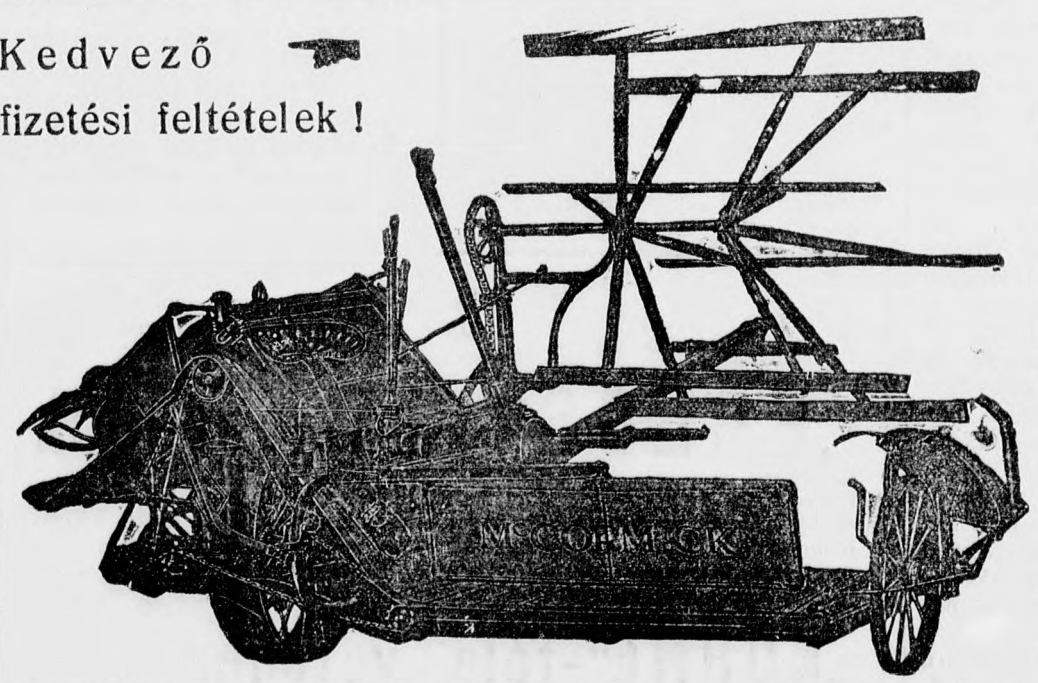
ugyszintén a rákosi és királyhegyes ut közötti 1

UGARFÖLD

és félköblös

sza badkészből örökáron eladó. Értekezhetni lehet Borka Istvánnal Várdi-utca 25. ujszám és Joó Dániellel, Bajza-utca 60. szám alatt.

Kedvező fizetési feltételek!



Manilla zsineg, páncél acél kormányú ekék. Mindennemű gazdasági gépek, olajok, kenőcsök, tömítő anyagok. Mindennemű gépekhez való alkatrészek a legelőnyösebben kaphatók:

Glück Samunál Makón.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.

JOHNSTON



ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy Szent János-tér 20. szám alatt (saját házamban)

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁRAMBAN

a legújabb moellű eredeti

JOHNSTON kéveköltős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájto nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyisztén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica űltetők is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica űltető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kéveköltő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tűsöracél kormányanyai, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utászatu vaspálcás boronákat, répa és szacskavágókat. - Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. - Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. - Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.

Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Magyar állami két hengeres magánjárók, legújabb motorok, golyós ::: csapágyas ::: cséplőgépek, gazdasági kis motorok, t a k a f r m a n y kamarák. Világhírű „Cormick“ aratógépek, fűkaszálók, lógereblyék - tárcsás boronák.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz: Igyék naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomor bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Pülgári Serfűzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malomi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fillér

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szerezték be a legelőnyösebb árak mellett.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre palinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legméltányosabb árban szerezték be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezték be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV

FIGYELEM!

A mindenki tudja, hogy gyenge barány már nem lesz az idén, de ha az egészsége megkívánja és te gyenge husra van szüksége, úgy keresse fel a huspiscon azt a sálort, ahol te gyenge

borjúhust

juh- és sertés-hust kaphat.
Borjúhús . . . 1 kor. 50 fill.
Juh-hús . . . 1 kor. 20 fill.
Sertés-hús . . . K 1'40-1'60.

A fogyasztó közönség szives pártfogását kéri lisztelével:

Baranyi Sándor.

POÉR ENDRE

gyógyserumnél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

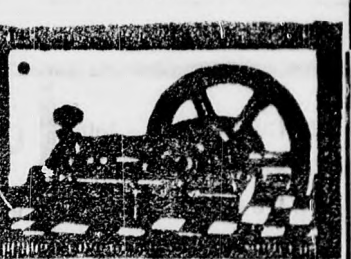
Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Ezen piperszeret több kiállításos díjakkal látták kiállításra.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Újság”
nyomdájában eladó. :-:

Elismert legjobb motorok!



Világhírű eredetű „Körting”
Diesel motorok
álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz
és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és
nyersolajkomobillal. Benzin-
magánjárók.

Meglepető újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.

Gallert Ignác és Társa mérnöki
iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Jelenlétű árajánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Igyon maga is
KAKUKFŰ KESERŰT



Készíti: Rankovszky J. cővelő

A KAKUKFŰ GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital
gyomor bántalmaknál.

Kapható mindenütt.
Makón főraktár:

Sándor Zsigmond
gyógyszertárában.



JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen óg kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölni viz, kölni viz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minder hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makór: POPPER GYULA drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulóknak felvétetik.

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER

és minden egyéb tisztállansága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használatával. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és f. nomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle HAJSZESZ. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.

A fogak

épségben tartására és tisztán tartására a POPPER-féle Menthol szájvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.

Ősz haj

fiatal színének visszaadására a Popper-féle HAJFIFJÍTÓ a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.

Kapható egyedül:

POPPER GYULA drogériájában Makó, Főtér.

TEJCRÉM 1 tégely ára 50 fillér.

Próba tégely tejorém tejorém szappan tejorém powder

20 fill.

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban végzem.



A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban árusítom.

ÜZLET ÁTTELJEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába HELYEZTEM ÁT.

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órák és ékszerész.

ÜZLET ÁTTELJEZÉS.

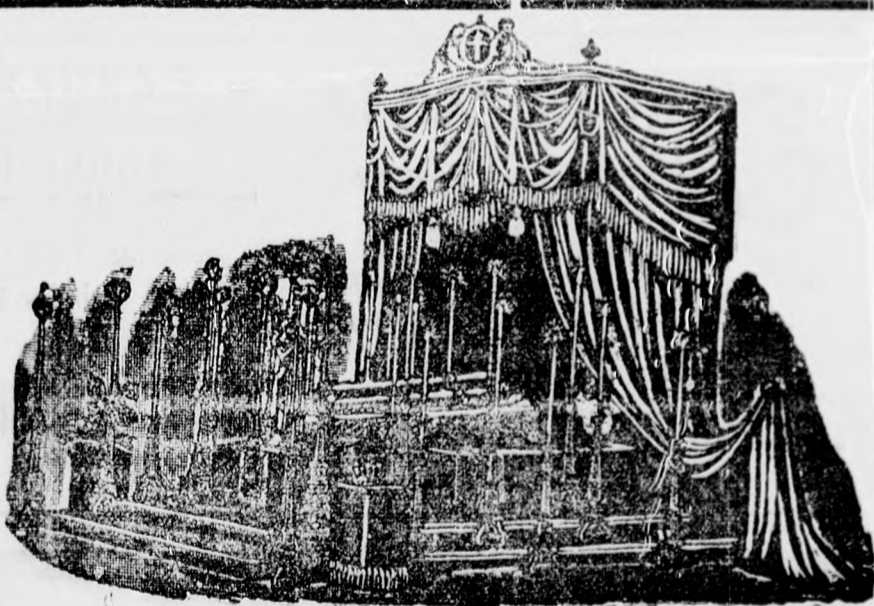
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítési kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.



vezetésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszorú szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszorúk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem fidelem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel **MOLNÁR KÁROLY** a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

ÉRTESETÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca

(GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bízott meg.

Temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm. Nagy választékban tartok raktáron különféle szibarsony és selymezett brokáttal átvont, valamint